

Kako biti hodočasnik nade u suvremeno doba?

Tomislav Vuković

Jubilejska godina uvijek je predstavljala zanimljivo vrijeme za Katoličku Crkvu, što je vidljivo s obzirom na to da je u posljednjih nekoliko godina došlo do velikih promjena unutar gotovo svih aspekata onoga što smatramo bitnim za našu kršćansku vjeru. Sama jubilejska godina, usredotočena na zbližavanje ljudi s Bogom, daje vrijedne upute kako ostvariti kvalitetan odnos čovjeka s Gospodinom, ali i s vlastitom zajednicom.

Središnja tema jubilejske godine, *nada*, usmjerava vjernike na ostvarivanje blizine s Bogom kroz vrlinu koja podrazumijeva vjeru. Nada i vjera zajedno teže prema pozitivnom iščekivanju onoga dobrog, što ih čini zajednički važnima i temeljnima za kršćansku vjeru. Ukratko, bez nade čovjek ne može usmjeriti vlastitu vjeru prema pozitivnim očekivanjima. Za nas kršćane svakako je važno nadanje u Uskrsnuće, a bez vjere, nada se nema za što uhvatiti kako bi čovjeku dala razlog da se nada. Stoga jubilejska godina, sa središnjom temom i geslom *Hodočasnici nade*, želi nas kršćane usmjeriti na otkrivanje odnosa između vjere i nade, ali nas potiče i da iz tog odnosa izvučemo bitne, životne pouke koje nas vode prema istinski kršćanskom životu.

S druge strane, često svjedočimo nedostatku nade ili vjere, a najčešće nedostatku obiju, što dovodi do propadanja ljudskog društva koje, bez pozitivnih očekivanja i bez hrabrog predanja, ne može napredovati. Zašto se čini da sve više i više, kao društvo, ne želimo imati ni trunku nade? Humanitarne krize, ekonomske krize, osobne krize, sve to navodimo kao razloge koji nas udaljavaju od bilo kakvog nadanja u bolju budućnost. Vjerski gledano, primjećuje se problem blagog porasta tzv. *cultural Catholicism*, koji se opisuje kao nedostatak aktivnog sudjelovanja u vjeri te svođenje svih vjerskih događanja i doživljaja na isključivo kulturalni ili običajni čin. To se osobito vidi u obiteljima koje žele da djeca prime sakramente „jer se to mora“, bez dodatnog pojašnjenja djetetu o punini i značenju sakramenata. Kakvu nadu želimo ostaviti budućim generacijama ako ni sami nismo spremni truditi se imati nadu u ono što smo primili kao puninu Kristove žrtve?

Jubilejska godina želi naglasiti nadu, ne zato što bi se svaki kršćanin trebao nadati isključivo dobrom ishodu ili nekakvoj zemaljskoj dobiti, nego zato što je ona temelj koji kršćaninu pruža poticaj za vjeru. Nada ne gubi svoj smisao kada je usmjerena čovjekovoj težnji za boljim životom, ona gubi svoj smisao kada čini čovjeka slijepim za ono što ga okružuje. Nada je moćna stvar, ali nesvjesno pouzdanje postaje beskorisno onog trenutka kada čovjek krivo

prosuduje vlastite odluke i čini sebe „nedodirljivim“. Javlja nam se pitanje: Kako, a zatim i zašto, biti hodočasnik nade?

Kako biti hodočasnik nade?

Problem koji nam se javlja u otkrivanju odgovora na pitanje jest upravo: kako? Kako uopće započeti s putem prema nadi, a kamoli postati hodočasnik nade? Možemo krenuti s onime što nam kaže Sveto Pismo:

„Nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!“ (Rim 5,5)

Možemo slobodno zaključiti da sveti Pavao nadu ne smatra nečim besmislenim. Kako onda možemo opravdati vlastito *nenadanje* u Božju volju, kada ona upravo služi da nas povezuje s Bogom? Često sami želimo isključiti nadu i tražimo izgovor upravo za *nenadanje*. Prečesto mislimo da smo bezvrijedni, da je naš život kazna. Uopće se ne želimo nadati jer nas pritišću svjetovne stvari. Prvi korak prema hodočašću nade jest prepuštanje Božjoj volji i Božjoj ljubavi. Bez toga nemamo nikakav temelj za nadu.

Životi svetaca su uvijek dobar primjer nadanja, ali i primjer kako izbjeći gubitak nade. Kako nam govori sv. Ignacije Lojolski:

„Kada tko opazi da je pogriješio, neka ne klone duhom; i pogriješke koriste zdravlju.“¹

Upravo je u tome ključ hodočašća nade – spoznaja greške i korištenje te greške za obraćenje od zla! Ne postoji ispunjeniji niti bolji izbor od toga da loša iskustva koristimo kao alat, poticaj za dalje, upravo da iz loše situacije krenemo prema boljem. Još jedna upečatljiva misao sv. Ignacija glasi:

„Ovo neka ti bude u radu prvo pravilo: tako se uzdaj u Boga, kao da sav uspjeh ovisi jedino o tebi, a nimalo o Bogu; no, tako se laćaj posla, kao da će Bog učiniti sve sam, a ti ništa.“¹

Ignacijeve riječi uzmimo kao upozorenje kada se nadamo, a ne marimo. Bez uloženog truda u ono što radimo, ne možemo očekivati da će se ostvariti išta od onoga čemu se nadamo. Možemo se uzdati u Gospodina i nadati se boljem ishodu, ali samo kada smo dali sve od sebe. A ako postignemo nešto veliko, dajmo hvalu Onome koji nas je vodio putem.

Zašto biti hodočasnik nade?

Dolazimo do drugog pitanja, na koje nije lako odgovoriti. Zašto, unatoč svemu što se u naše suvremeno doba događa,² svim krizama i problemima, trebamo biti hodočasnici nade? Na ovo pitanje se nude različiti odgovori, ali ključno je razumjeti da u našem društvu, kao kršćani,

¹ Misli sv. Ignacija i Družba Isusova, u: <https://hkm.hr/duhovnost/misli-sv-ignacija-i-druzba-isusova/> (8. svibnja 2025.).

² Usp. *Isto*.

imamo slobodu predati se u Božje ruke kada god nam je teško, ali i zapovijed pomoći onima koji prolaze teškoće u svom životu. Biti zdrav kršćanski primjer ne znači samo riječima tješiti druge, to znači i djelima ukazati na rješenje. Nada tu dolazi kao pomoć u stvaranju tog kršćanskog primjera jer ona daje kršćaninu mogućnost da odbaci strah od svojih teškoća, što je itekako snažna poruka ovom nevoljnom i *nenadajućem* svijetu. Želimo biti hodočasnici nade ne zato što se želimo pokazivati, nego zato što želimo slijediti Krista i Njegov primjer, ne bojati se onog lošeg, nego upravo u tome pronaći priliku, kako je i predstavio sv. Ignacije. Želimo biti hodočasnici nade jer ne želimo ostati okruženi zidovima i ograničenjima koja smo si najčešće sami zadali, nego želimo nadići naše *nenadanje* i prići korak bliže Onome koji je ulio nadu i ljubav u nas. Jubilejska godina nam daje dobar podsjetnik da uvijek možemo prići korak bliže, i to trebamo iskoristiti dok još možemo. Ne smijemo posustati u stalnoj borbi za našu vlastitu nadu, vjeru i odanost Kristu, jer bez toga smo samo ostali ograničeni našim zidovima *nenadanja*.

Zaključak

Dakle, što nam ostaje, osim poći za Kristom? Potrebno je postati svjestan svojih ograničenja, osobito u dobu koje nas uporno želi zaslijepiti od te spoznaje, i stalno ustrajati u tome da budemo primjer sebi i drugima. Pokojni papa Franjo, u svom govoru sjemeništarcima i klericima tijekom apostolskog putovanja u Mađarsku, rekao je da rješenja za manjak vjere dolaze od Svetohraništa, a ne od računala.³ Neka nam to bude poticaj da postanemo hodočasnici nade, predajući se Gospodinu, i da budemo što prisutniji u svijetu kao pravi kršćani.

³ FRANJO, U Budimpešti svećenicima, posvećenim osobama i pastoralnim djelatnicima: „Ne rigidnosti, budite oni koji prihvaćaju“ (28.4.2023.), preuzeto s: <https://ika.hkm.hr/novosti/papa-u-budimpesti-svecenicima-posvecenim-osobama-i-pastoralnim-djelatnicima-ne-rigidnosti-budite-oni-koji-prihvataju/> (pristupljeno: 8.V.2025.)